

**PROGRAM DIJALIZNE EDUKACIJE ZA PETU
GODINU SREDNJE MEDICINSKE ŠKOLE**

HEMODIJALIZA

- **PRE-DIJALIZNA PROCJENA**
- **PRIKLJUČENJE, MONITORIRANJE I ISKLJUČENJE BOLESNIKA**
- **PROCJENA NAKON TRETMANA**

PRE-DIJALIZNA PROCJENA

Vitalni znaci

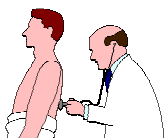
- Temperatura
- Krvni tlak
- Puls
 - Broj otkucaja
 - Ritam
 - Kvaliteta
 - Jačina
 - Niz

PRE-DIJALIZNA PROCJENA

Vitalni znaci

- Disanje
 - Broj udisaja
 - Kvaliteta
 - Dubina
 - Površnost
- Zvuk disanja
- Procjena suhe težine

PROCJENA SUHE TEŽINE

Definicija

- Koliko bi bolesnik težio da ima normalnu funkciju bubrega i ne zadržava višak tekućinu u tijelu

Kako odrediti suhu težinu

- Povijest bolesnika prije zatajenja bubrega
- Procjena odgovora bolesnika na dijalizni tretman dok je u bolnici
- Fizički pregled i dijagnostičko testiranje da bi se odredio višak vode u
 - Plućima
 - Krvožilnom sustavu
 - Ekstremitetima (ruke i noge)

PROCJENA SUHE TEŽINE

Pregled sažetka zapisnika prošlog mjeseca

- Zabilježiti promjene u cilju uklanjanja tekućine
- Zabilježi najnižu, nedavnu težinu nakon dijalize
 - Pitati bolesnika:
 - “Kako ste se osjećali odmah nakon tretmana?”
 - “Kako ste se osjećali do slijedećeg tretmana?”
- Koji je raspon krvnih tlakova kod bolesnika?
- Koliko često je bolesnik postigao suhu težinu?
- Zabilježiti donos težine između tretmana = Poznat kao Interdijalitički Donos Težine Skraćenica = IDDT

PROCJENA SUHE TEŽINE

Procjena bolesnika tijekom tretmana

- Znakovi i simptomi da je PST možda pre NISKA:
 - Vrtoglavica
 - Mučnina i povraćanje
 - Grčevi
 - Zijevanje
 - Zvonjenje u ušima
 - Problemi s vidom
 - Pazite: Ovo može biti i znak i simptom prevelike ultrafiltracije ili sporog prelaska vezanog za niski serumski albumin

PROCJENA SUHE TEŽINE

Procjena bolesnika tijekom tretmana

- Znaci i simptomi da je PST možda pre VISOKA:
 - Glavobolja
 - Kratki dah (KD)
 - ↑ krvni tlak
 - Zvuk tekućine u plućima
 - Otečene noge, ruke ili oko očiju
 - Izbočene (proširene) vene vrata

RAZGOVOR S BOLESNIKOM

Naučite redovno pitati bolesnike slijedeća pitanja

- "Kakav vam je apetit?"
- "Kako spavate?"
- "Koje lijekove ste danas uzeli?"
- "Da li ste počeli uzimati neki novi lijek?"
- "Kako ste se osjećali nakon zadnjeg tretmana?"
- "Kako ste se osjećali između tretmana?"
- "Da li ste imali neko neobično krvarenje?"

PROCJENA SUHE TEŽINE

Ako sumnjate da PST treba prilagoditi

- Pitajte bolesnika
 - "Da li jedete drugačije?"
 - Ako bolesnik ima ostatnu bubrežnu funkciju
 - "Da li manje mokrite?"
- ✓ nedavne rentgen snimke (CXR)
- ✓ nedavni serumski natrij (Na⁺)
 - ↓ serumski natrij može ukazivati na previše tekućine
 - ↑ serumski natrij može ukazivati na dehidraciju

PROCJENA SUHE TEŽINE

- Pregledati podatke sa glavnom sestrom
- Sestrinske procjene mogu rezultirati prilagodbom ciljnjog uklanjanja tekućine za taj tretman
- Trajna promjena suhe težine je dio liječničke preskripcije
 - Liječnik za odluku treba točne podatke/procjene

ZAPOČINJANJE HEMODIJALIZE I MONITORIRANJE PRISTUPA

- Aparat
 - Treba biti spreman za tretman
- Dijalizator i linije
 - Ispravne linije i dijalizator za bolesnika
- Dijalizator provjeriti dva puta
 - Dezinfekcijski test
- Protokol tretmana
 - Upisati broj aparata i status

ZAPOČINJANJE TRETMA

- Spoji krvne linije na igle
 - Arterijsku (crvenu) liniju na arterijsku iglu
 - Vensku (plavu) liniju na vensku iglu
- Pokrenuti krvnu pumpu na 100 ml/min
- Promatrati venski tlak
 - Ako nema problema povećati krvnu pumpu do propisane stope

Problem pri postizanju propisanog protoka se mora prijaviti dgovornoj sestri ili liječniku

- Ukjučena ultrafiltracija
 - Vrijeme tretmana kreće od tog trenutka
 - Upisati na protokol vrijeme početka tretmana

MONITORIRANJE TIJEKOM TRETMANA

- Držati pristup nepokriven tijekom cijelog vremena
- Provjeriti igle, linije, spojeve i ljepljenje
- Arterijski tlak NE smije prelaziti **-200 mm/Hg**
- Mjerenje krvnog tlaka
- Promatranje bolesnika
- Promatranje parametara tretmana
- Primjena medikamentozne terapije
- Zbrinjavanje komplikacija
- Briga o pristupu krvotoku

NJEGA PRISTUPA NAKON TRETMANA

- Pravilna kompresija
 - Dovoljno da zaustavi krvarenje
 - Ali ne previše pritiska
 - Previše pritiska može zaustaviti protok u pristupu
 - Može dovesti do zgrušavanja u pristupu
 - Krvarenje kroz gazu može zahtijevati promjenu položaja gaze
 - Pritisak nije direktno na ubodnom mjestu
 - Nikada ne ukloniti gazu u potpunosti
 - ↑ rizik od izlaganja krvi

Uvijek ODMAH odbacite igle koje ste izvadili u odgovarajući spremnik za infektivni otpad!

Veliki rizik od slučajnog ubodnog incidenta za vas i vašu okolinu!

PROCJENA NAKON TRETMANA

Vitalni znaci:

- Puls
- Disanje
- Temperatura
- Krvni tlak
 - Sjedeći
 - Stojeći

Težina poslije tretmana:

- Da li težina na vagi ukazuje da je bolesnik postigao cilj uklanjanja tekućine?
- Značajna odstupanja treba prijaviti i procijeniti

Konačna opažanja:

Zgrušavanje ubodnog mjesta:

- Da li je ubodnom mjestu trebalo dugo vremena da stane krvarenje?

- Može ukazivati na stenozu proximalno od mjesta punkcije – treba evaluirati protok i funkciju pristupa

- Prilagodba doze heparina
